

მენორა

გამოდის
1993 წლის
მარტიდან

დამოუკიდებელი ებრაული ბაზეთი საქართველოში

„MENORA“ INDEPENDENT JEWISH NEWSPAPER IN GEORGIA

מנורה

„МЕНОРА“ НЕЗАВИСИМАЯ ЕВРЕЙСКАЯ ГАЗЕТА В ГРУЗИИ

დეკემბერი
(ქონკლავი)
15-31
№24 (358)
(5772)
2011

“מנורה”

עיתון יהודי

בגוריה

ხაგ ხანუქა სამეახ! — აგბოგს საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე დავით ბაქრაძე

21 დეკემბერს სასტუმრო „ქორთიარდ მარიოტში“ ისრაელ-საქართველოს ბიზნესპალატამ ხანუქისადმი მიძღვნილი სადღესასწაულო საღამო ჩაატარა. საღამო გახსნა პატარა მომღერალმა მარიამ კიკუაშვილმა, რომელმაც ხანუქისადმი მიძღვნილი სიმღერა შეასრულა. პირველი სიტყვა წარმოთქვა ისრაელ-საქართველოს ბიზნეს პალატის თავმჯდომარემ იციკ მოშემ, შემდეგ გამოვიდა ისრაელის სრულფლებიანი და საგანგებო ელჩი საქართველოში — იცხაკ გერბერგი.

იცხაკ მოშე: მადლობა იმ ისრაელელ ბიზნესმენებს, რომლებმაც გადამწყვიტეს, რომ აღმოსავლეთ ევროპაში დაბრუნება დაიწყება თბილისიდან. მათ საქართველოში დაიწყეს Rixos-ს პროექტი, რომელიც ებრაული ინვესტიციაა. მინდა გამოვიყენო მომენტი და ვუთხრა ქართულ და ებრაულ საზოგადოებას, რომ ქართულ-ებრაული ურთიერთობა არ არის ერთი ადამიანის, ან ერთი ბიზნესმენის პრეროგატივა, ეს არის 26 საუკუნის ურთიერთობა: ასევე მადლობა მინდა ვუთხრა საქართველოს პრეზიდენტს — მიხეილ სააკაშვილს, რომ შეინყალა ის-

რაელელი ბიზნესმენები — რონი ფუქსი, ზევ ფრენკელი. ამით ჩვენი ურთიერთობები ბუნებრივ ჩარჩოში ჩადგა. ამის დასტურია, საგარეო საქმეთა მინისტრის და პარლამენტის თავმჯდომარის მომავალი ვიზიტები ისრაელის სახელმწიფოში. ეს ურთიერთობა გრძელდება და იმედი მაქვს, მომავალში უფრო განმტკიცდება.

იცხაკ გერბერგი: ხანუქა სინათლის ებრაული დღესასწაულია, სინათლე კი სიკეთის ბოროტებაზე გამარჯვების, ძლიერი ნების, თავისუფლებისა და სამართლიანობის სიმბოლოა. საქართველოში მცხოვრები ებრაელები ხანუქას 26 საუკუნეა აღნიშნავენ. ამ ქვეყანაში ებრაელებს არასოდეს უგრძობიათ ანტისემიტიზმის მარნუხები და ქართველი ძმებისგან ყოველთვის ჰქონდათ ბოძებული რელიგიის თავისუფლება.

ისრაელის მთავრობისა და საქართველოში ისრაელის საელჩოს სახელით, მინდა, ყველას ხანუქის დღესასწაული მოგილოცოთ და ბედნიერება გისურვოთ.

ხანუქის სანთლის ახანუქად იწვევენ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარეს დავით ბაქრაძეს. ბ-ნი დ. ბაქრაძე იხურავს თეთრ „კიბას“ ანთებს ხანუქის შერე სანთლს, შიდას მიკროფონთან და ამბობს:

— ქალბატონებო და ბატონებო, კვირფასო სტუმრებო, მოგესალმებით ყველას, გილოცავთ დღევანდელ დღეს — ხანუქის ბრწყინვალე დღესასწაულს. ხანუქა არის სინათლის სიბნელეზე, სიბრთლის უსამართლობაზე გამარჯვების სიბრძოლო. ალბათ, ამ სიბრძოლიდან გამომდინარე სრულიად ნათელია, თუ რატომ გრძობდნენ ასეთ სიბნელოვან ქართველი და ებრაელი ერი. თუ გადავხედავთ საქართველოსა და ისრაელის ისტორიას, ეს იყო მუდმივი ბრძოლა სიბრთლესა და უსამართლობას შორის, ბრძოლა სიკეთესა და მრავალრიცხოვან მტარს შორის. ამის დამსახურებას არის ის განსაკუთრებული სიბნელოვანი, რომელსაც ჩვენი ხალხები ბრძობდნენ. 26 საუკუნე არის ის დიდი სიბრძოლა და დიდი გვირგვინი, რომელიც ჩვენ ამ ურთიერთობის გაგრძელებას გვაძლავდა. ასევე მივსალმები ჩვენს კოლეგებს — პოლიტიკოსებს, პარლამენტის წევრებს, რომლებიც ისრაელიდან ჩამოგვრდნენ. ჩვენი როგორც პოლიტიკოსების, მოვალეობაა გავაღრმავოთ ის ურთიერთობა, რომელიც არსებობს ჩვენს ხალხსა და ქვეყნებს შორის. მე განსაკუთრებით მივსალმები ბიზნესმენებს, რომლებიც ჩამოგვრდნენ, რადგან ყველაზე კარგი საფუძველი ნებისმიერი ურთიერთობისთვის არის ეკონომიკური საფუძველი. მივსალმები იმ საინვესტიციო პროექტს, რომელიც დღეს იქნა წარმოდგენილი და მიმდინარეობს, რომ საქართველოში თქვენი ინვესტიცია იქნება უსაფრთხო, დაცული და მომგებიანი. მინდა ისრაელსაც და საქართველოსაც ვუსურვო ის, რაც ჩვენთვის ყველაზე კვირფასია და ის, რასაც ყველაზე მეტად ვაფასობდით: მშვიდობა ახალ, 2012 წელს. 1948 წელს იმ, სადაც დღეს ისრაელია, იყო დაუსახლებელი უდაბნო, ახლა კი მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე ლამაზი და განვითარებული ქვეყანაა. ეს არის სასწაული, რომელიც ებრაელებმა ხალხმა 63 წლის განმავლობაში შექმნა. ეს არის ის გზა, რომელსაც დღეს ადგას ქართველი ხალხი — ახანუქა ლამაზ, თანამედროვე ახალ სახელმწიფოს. ვიცი, რომ ისრაელში არსებობს გამოთქმა: თუ იერუსალიმში ცხოვრობ და არ გჯერა სასწაულის, ესე იგი არ ხარ რეალისტი. ასე რომ, ვიყნოთ რეალისტიები, დავიჯეროთ სასწაული და გვჯეროდეს, რომ ჩვენი ქვეყნები იქნებიან მშვიდობიანად და გააგრძელებენ იმ ტრადიციულ ურთიერთობას და მიგობრობას, რომელიც ყოველთვის არსებობდა ჩვენს შორის. კიდევ ერთხელ გილოცავთ ყველას დღევანდელ დღესასწაულს.

ხაგ ხანუქა სამეახ!

ახალციხელების ლოცვა შთამომავალთა ხელში

რა მოხდა ბაზალეთში... იმ დღეებში ან დროს (ასსა)

შოთა ბოსტანაშვილი

ეს არის ერთი ტექსტის კრიტიკული ნაკითხვები — დეკონსტრუქციები და რეკონსტრუქციები, გნებავთ, ლინგვისტური თამაშები, ერთგვარი ინტერტექსტი.

„რა მოხდა სასტუმრო ბაზალეთში?“ — ამ სათაურით გაზეთ „მენორას“ წინა ნომერში (23) გამოქვეყნდა ერთი შეხვედრა-სალამოს აუდიო-ჩანაწერის ტექსტი სარედაქციო მინაწერით. გთავაზობთ აღნიშნული პუბლიკაციის ფრაგმენტების კოლაჟს:

„არიელ ლევიმა გადადგომის შესახებ განცხადება გააკეთა. ჩვენ გვინდა მას მადლობა გადავუხადოთ განუვლი შრომისათვის, დავულოცოთ გზა თავის საქმიანობაში...“ — მერაბ ჩანჩალაშვილი (ხაზგასმა აქ და ქვემოთ ჩემია — შ.ბ.).

„რადგან ბატონი არიელი თავისი ნებით ტოვებს მთავარი რაბინის პოსტს, ჩვენ მას პირობას ვაძლევთ, რომ რაც მან გააკეთა, ის დავინწყებელი არ არის და არც არასოდეს იქნება“ — ზაირა დავარაშვილი.

„საქმე კეთდება სუფთა ხელებით, ლაქები კი დროთა განმავლობაში აუცილებლად გამოჩნდება“ — გურამ პაატაშვილი.

„არიელ ლევიმა გადანწყვეტილება თავისით მიიღო. არ ყოფილა არავითარი ზენოლა“ — რაფიელ მესენგისერი.

„როგორც ამიხსენს, არიელ ლევიმა ეს გადაწყვეტილება დამოუკიდებლად მიიღო, რათა თემში მშვიდობა შეენარჩუნებინა“ — თემურ მდინარაძე.

„არიელ ლევის არც უხსენებია სიტყვა გადადგომა. მან თქვა, რომ ექვსი თვით თავის უფლებამოსილებას გადასცემს ავიმელეხ როზენბლატს და როდესაც მ. ჩანჩალაშვილმა ეს სიტყვა — გადადგომა მოიშველია, ვილაცხამ შესძახა კიდეც: ლევის გადადგომის თაობაზე განცხადება არ გაუკეთებიაო. გადადგა არიელ ლევინი, თუ ტაიმაუტი აილო?“

იმისათვის, რომ ხვალ ჯამაათმა შეუმცდარი გადაწყვეტილება მიიღოს, უნდა გაკეთდეს გონივრული ანალიზი იმისა, რაც მოხდა. უნდა შეფასდეს, თუ რატომ, როგორ, რისთვის მოხდა ის, რაც მოხდა“ — რედაქციის მინაწერი.

ამ სიტუაციას ბეით დინის (სასამართლოს — ებრ.) ენაზე თავისი სახელი აქვს — საფეკ (ექვზი — ებრ.). მეორეს მხრივ, სახეზეა უეჭველობაც: რითაც ვფარავთ, იმითვე ვამხელთ; და — ყოველი დაფარული გაცხადდება.

რატომ გახდა ყველა გამომსვლელისთვის აუცილებელი იმის მინიშნება, რომ რაბინი თავის ნებით გადადგა; რომ ეს გადაწყვეტილება დამოუკიდებლად მიიღო; ან რა ლაქებზეა ლაპარაკი, რომლებიც დროთა განმავლობაში აუცილებლად გამოჩნდება; რატომ გახდა იმის აღნიშვნა აუცილებელი, რომ არ ყოფილა არავითარი ზენოლა (აი ის, რითაც ვფარავთ და რითაც ვამხელთ); ან რატომ დასჭირდა რაბინთან დაახლოებულ ბატონ თემურ მდინარაძეს სხვათა ახსნა-განმარტება? ერთი სიტყვით, სახეზეა რალაციის არგამხელის სურვილი, რაც თავისთავად თავშეკავების კულტურაზე, უხერხული სიტუაციისათვის თვალის არიდებაზე, „დახუჭობანაზე“, „დამალობანაზე“ — თამაშზე მიგვანიშნებს. „მენორას“ რედაქციის წინადადების კვალობაზე — უნდა გაკეთდეს გონივრული ანალიზი, მაგრამ იგივე წესების, თამაშის წესების დაცვით.

ვუნოლოთ უკვე ჩატარებულ სამუშაოს თამაში ეჭვსა და უეჭველობას შორის — თამაში 1 და განვავარდოთ.

თამაში 2 (თამაში რედაქციასთან) — რედაქციამ სასტუმროს საკუთარი სახელი — ბაზალეთი ბრჭყალების გარეშე შემოგვთავაზა, მეც ვისარგებლე

შემთხვევით და როგორც ხედავთ, ჩემი წერილი ნასესხები და შემოკლებული სათაურით გამოვიტანე — „სასტუმრო“ ამოვიღე და კითხვის ნიშანიც მოვხსენი. და აი, რატომ: ჯერ ერთი, ყველა წუთისოფლის სტუმრები ვართ და მთელი (ყოლ-ამი) სასტუმროა. ვიდრე ამ ფიქრიდან დავბრუნდი, გზადაგზა კითხვის ნიშანიც დამეკარგა. იქ, სადაც „19 ნოემბერს ამერიკიდან და ისრაელიდან ჩამოსული რაბინების პატივსაცემად გაიმართა საზეიმო ვახშამი“ და „ვრცელი სიტყვით გამოვიდა გამოჩენილი რაბინი მათათიაჰუ სოლომონი“, რალა საკითხავია, „რა მოხდა სასტუმრო ბაზალეთში“. მეტი რა უნდა მომხდარიყო ისეთი, უფრო მნიშვნელოვანი, რაც წერილის სათაურს დიდი რაბინების კონტექსტში არ მოიაზრებდა. ასე მაგალითად: „დიდი რაბინები საქართველოში“, „რაბი მათათიაჰუ სოლომონი თბილისშია“ და მისთ. მით უმეტეს, რომ, რაბინების ასეთი წარმომადგენლობითი დელეგაციის სტუმრობა ჩვენთან იშვიათი შემთხვევაა.

განსახილველი წერილის სათაური რალაც სხვაზე ამახვილებს ყურადღებას, სხვაზე მიანიშნებს, სხვა თამაშს გთავაზობს და თავად რაბინები ექცევიან იმ სხვა რკალში, სხვის ფონად და ანტურაჟად იქცევიან. ვიდრე იმ რკალს და ალს მივავაგებთ, სასტუმროს „ლიკვიდაციის“ კიდე ერთი მიზეზი უნდა გავაზილო.

თამაში 3 (გოდოს მოლოდინის თამაშები და სერიოზული პარადიგმები) — სასტუმროს ფუნქციები, ზოგადად, გაიზარდა და გაფართოვდა საქმიანი თუ სატრფიალო შეხვედრებით და პრეზენტაციებით, და უფრო ხშირად სწორედ ამით. ჩვენ კი, ორიოდე საათით მისულელებს, პალტოც არ გავგისხდია. მე მაინც ვფიქრობ: თუ ტანშიშველმა არ გაათიე მის თეთრეულში, რა სასტუმრო? რა თქმა უნდა, მიხვდით, ეს გალაკტიონის პერიფრაზია: „თუ ფეხშიშველმა არ გაიარე მწვანე ბალახზე, რაა მამული?“ ასე, ფეხისგულებით ნაგრძობი მამული — მინის ნოტიო, ნოტებად დარჩენილ სიმღერას ჰგავს, უხმოს, აშულს რომ უხმობს. ბაზალეთიც ერთგვარი ნოტებია, ლექსემაა, ცნობიერების ძირეული ნაწილია: „ბაზალეთისა ტბის ძირას, ოქროს აკვანი არისო“... ბაზალეთი, როგორც ცნებითი კატეგორია, მითოლოგემა და სიმბოლო, ბოლოსდაბოლოს უფრო მეტი და მეტა სივრცეა, ვიდრე, თუნდაც ძალიან დიდი და კარგი სასტუმრო; უფრო მეტიც, ბა-

ზალეთი დიდი დროის ნაწილია — იმ დღეებისა ამ დროს და ამ დღეებისა იმ დროს. სიმბოლოს მამარდაშვილისეული დეფინიციაც ასეთია: სიმბოლოს ერთი ბოლო ნივთში აქვს, მეორე კი — ცნობიერებაში. ასეთი ორკუდიანი და ორკოდიანი (კოდი, კოდიფიკაცია) სიმბოლოა ბაზალეთიც. მისი ერთი ბოლო ტბის ძირიდან და ოქროს აკვანიდან ამოიზრდება, მეორე ბოლოთი კი ჩვენს ვარაუდებში ბოლავს, ჩვენს ფიქრში ქრის: „იქნებ აკვანში ის ყრმა წევს“... აქ, „აკვანი“ დასაბამისეული, ბერეშითული ტოპოსია, უფრო სწორად, ქრონოტოპია — (ყოლ-ამი — დროც და სივრცეც; „ის ყრმა“ კი.., თუმცა ჯობია კომენტარის გარეშე, აქვე განვავარდოთ: „ვისიც არ ითქმის სახელი, / ვისაც დღედაღამ ჰნატრულობს ჩუმის ნატვრითა ქართველი“. ეს უსასრულოდ გადავადებული მოლოდინები — ქართული ოცნება — დღემდე ცოცხლობს და იზრდება, სახელები კი იცვლებიან და იცვლებიან. თუმცა არსებობს უცვლელი სახელიც და უცვლელი ტოპონიმიც: „ელირსებაო ლუხუმსა ლაშარის გორზე შედგომა“. „ივერიის გაბრწყინება“ ამ ცნობიერების ნაწილია, ლუხუმის სიმბოლური განფენილობაა ისევე, როგორც მაშიახის მობრძანების მოლოდინი ისრაელის სახლისათვის. მაგალითები და მეგალითები შორს წაგვიყვანს. ერთი სიტყვით, ყველა ეთნოსს თავისი ეთნოკულტურული ბაზალეთი აქვს და მისი წყლების ნიაღში თავისი მხსნელი ეგულება.

თამაში 4 (წყლისპირა თამაშები) — სასტუმრო „ბაზალეთი“ მტკვარს გადაჰყურებს — წყლისპირია... ნეტა ვინ ეგულებათ წყლის სიღრმეებში?

არც მე ვიცი, მტკვარი რას ბუტბუტებს, ვისთვის რას იტყვის, რა იბადება მის დუმილში... ის კი ახსოვს დიდი წყლების მემკვიდრეს — ის დღეები ამ დროს, როცა გაჰყარა ნათელი ბნელისგან, როცა „ქროდა წყლის პირზე“ „და თქვა ღმერთმა: იყოს მყარი წყალთა ნიაღში და იქნეს გამყოფად წყალსა და წყალს შორის“ (ბერეშით 1-6) — წყლიდან სამყარო იბადება.

გამოცდილება გაძლიერდა: „გაძლიერდა წყალი და ფრიად ადიდდა დედამიწაზე, და კიდობანი ვიდოდა წყლის ზედაპირზე“ (ბერეშით 7-18) და შემდეგ: „გამოვიდა ნოახი და მასთან ერთად მისი ძენი, მისი ცოლი და მის ძეთა ცოლები. ყოველი ცხოველი, ყოველი ქვეწარმავალი, ყოველი ფრინველი,

(წერილი მეოთხე)I*

ქართველ მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა შორის გამორჩეული ადგილი უჭირავს გურამ ბათიაშვილს. იგი შესანიშნავი მწერალი – რომანისტი და დრამატურგია. მისი პიესები გამოირჩევა მაღალმხატვრულობითა და აქტუალობით. ამიტომაც ქართული თეატრების რეპერტუარში ხშირად ვხვდავთ მათ. ჩემთვის, როგორც ისტორიკოსისათვის, მეტად ფასეული იყო გურამ ბათიაშვილის მიერ შექმნილი ისტორიული რომანი, რომელიც ასახავს შუა საუკუნეების, კერძოდ XII საუკუნის საქართველოს ისტორიას, ადამიანთა ყოფასა და კულტურას. ღრმა ისტორიზმმა – საქართველოს ისტორიის ზედმიწევნით კარგად ცოდნამ და ამ ცოდნის პრაქტიკულად გამოყენებამ, ეროვნებით ებრაელი, დიდვაჭარი ზანქან ზარაბაძე მთელი ძალით წარმოადგინა. გურამ ბათიაშვილის ეს ისტორიული რომანი ფართო მოწონებით სარგებლობს.

ცალკე საკითხია გურამ ბათიაშვილის თავდადებული საქმიანობა საქართველოს თეატრალურ საზოგადოებაში, მისი ჟურნალისტური მოღვაწეობა – გაზეთი „მენორა“ მისი რედაქტორობით გამოდის და პოპულარობით სარგებლობს. განსაკუთრებულად მინდა აღვნიშნო გურამ ბათიაშვილის აქტიური საქმიანობა საქართველო-ისრაელის მეგობრობის საზოგადოებაში. აქ ჩვენ თანათავმჯდომარეები ვართ და ჩემს თვალსაწიერშია ბატონი გურამის გულიანი, ჩადრმავებული, ებრაელი და ქართველი ხალხის სიყვარულით გამთბარი მოღვაწეობა. გურამ ბათიაშვილი არის ბევრი წამოწყების თაოსანი. არ ყოფილა არც ერთი მნიშვნელოვანი თარიღი, ან მოვლენა, საზოგადოება რომ არ გამომხაურებოდეს. ყოველივე ეს კი გურამ ბათიაშვილის აქტიურ საქმიანობასთან არის დაკავშირებული. ერთი სიტყვით, გურამ ბათიაშვილი საქართველოს ერთ-ერთი თვალსაჩინო მწერალი და გამორჩეული საზოგადო მოღვაწეა და მისი თანამშრომლობა მსოფლიოს ნებისმიერ ორგანიზაციასთან სასახელოდ მიმაჩნია.

რ. მეტრეველი
რ. მეტრეველი

აკადემიკოსი, საქართველო-ისრაელის მეგობრობის საზოგადოების თავმჯდომარე

ძვირფასო ბატონო გურამ!

დიდი სიხარულით მივიღე ინფორმაცია თქვენთვის მარჯვანიშვილის სახელობის პრემიის მონიჭების შესახებ. გილოცავთ ამ დიდ აღიარებას და გისურვებთ დიდ შემოქმედებით წარმატებებს თქვენს საქმიანობაში, რაც ერთობ საამაყოა როგორც ქართველ ებრაელთა თემისთვის, ისე მთლიანად საქართველოსთვის.

დღეს განსაკუთრებით მსურს მადლობა გითხრათ თქვენს მიერ გაწეული დახმარებისა და თანადგომისათვის, რასაც მუდმივად გამოხატავდით ისრაელში ჩემი ელჩად მუშაობის პერიოდში. თქვენი თანადგომა მნიშვნელოვანი იყო პირადად ჩემთვის და ისრაელში საქართველოს საელჩოსთვის ისრაელში მცხოვრებ ჩვენს თანამემამულეებთან ურთიერთობის გაღრმავების და ასევე ქართული კულტურის ისრაელის საზოგადოებისთვის გაცნობის საქმეში.

გულწრფელი მადლობა მინდა გითხრათ ისეთ მნიშვნელოვან საქმეში თქვენი გულმოდგინე დახმარებისათვის, როგორც ამერიკის ებრაელთა გაერთიანების საქართველოში ვიზიტის დროს გამოიჩინეთ.

დასაფასებელი და აღსანიშნავია რუსეთის სამხედრო აგრესიის დროს თქვენს მიერ აღმოჩენილი დახმარება, რომლის დროსაც ობიექტურ ინფორმაციას აწვდიდით მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში არსებულ ებრაულ გაერთიანებებს, რომლებიც თავის მხრივ ავრცელებდნენ სწორ ინფორმაციას რუსეთის მხრიდან საქართველოს ტერიტორიების ოკუპაციის შესახებ.

საქართველოს და ისრაელის საკეთილდღეოდ თქვენი მრავალწლიანი საზოგადოებრივი და შემოქმედებითი საქმიანობა ორი სამშობლოს მიმართ ქართველ ებრაელთა ერთგულების ნათელი მაგალითია. ამ საპატიო გზაზე კიდევ ბევრ წარმატებას გისურვებთ.

დიდი პატივისცემით, *დასაფასებელი და აღსანიშნავია*
ლაშა ჟვანიძე

კომპანია „გლობალ უნი ჯგუფი“-ს მფლობელი ისრაელში საქართველოს ყოფილი ელჩი

გურამ ბათიაშვილის შემოქმედება და საზოგადოებრივი საქმიანობა მაგალითია ერთა შორის ერთიანობისა და ტოლერანტობისა.

რაც შეეხება მის მიმართ ნაყენებულ ბრალდებასა და ცილისწამებას, მე მჯერა ბრძენი ებრაელი ერის. ყველა მოვლენას ახედება ფარდა, გაირკვევა ყველაფერი.

გავუფრთხილდე ერთმანეთს, ვიყოთ გულისხმიერნი და მიმტევებლები ჩვენ ძმობას და ერთიანობას ნუ მივაყენებთ ჩრდილს.

გოგი ქავთარაძე
2010 წ. იანვარი

ჩემთვის ცნობილი გახდა ყოვლად მიუღებელი რამ — ვრცელდება პასკვილი გურამ ბათიაშვილზე, რომელშიც მოყვანილია ჩემს მიერ ნათქვამი ფრაზა, თითქოს, გურამ ბათიაშვილმა უღალატა მეგობარს და გვკარნახობდა არ შეგვეფასებინა აჯიაშვილის თარგმანები.

ყველაფერი ეს არის ნათქვამის დამახინჯება, შეთხზული. გ. ბათიაშვილის ორ პიესაში მითამამია მთავარი როლი, ერთ-ერთი მათგანი მიჩნეულია საეტაპო მნიშვნელობის სპექტაკლად და როლად. დრამატურგთან მეგობრობას ვაგრძელებ.

დიმიტრი ჯაიანი
რესპუბლიკის სახალხო არტისტი
2010 წ. იანვარი

ებრაული თემის ღირსეულ შვილს, კოტე მარჯანიშვილის სახელობის პრემიის ლაურეატს გურამ ბათიაშვილს, შეიძლება თამამად ითქვას, მთელი საქართველო იცნობს და აფასებს. მას მარტო გახმაურებული პიესა „ვალი“ რომ დაენერა ესეც ეყოფოდა ქართული კულტურის ისტორიაში დასამკვიდრებლად. ასევე ფასეულია მისი დამსახურება ებრაელი თემის წინაშე. გავიხსენოთ თუნდაც მისი რომანი „თუ დაგივინყო, იერუშალაიმ“, მისი რედაქტორობით გამომავალ ქართულ-ებრაულ გაზეთ „მენორაზე“ რომ არაფერი ვთქვათ. მას ხომ არაერთი ქართულ-ებრაული საჭირობოტო საკითხი უყურადღებოდ არ დაუტოვებია. ის თავისი ერის ღირსეული შვილია და, ბუნებრივია, არ ივინყებს თავის ქვეყნის ჭირ-ვარამს, ებრაელების ყოფა-ცხოვრებას უძველესი დროიდან. რომელი ერთი ჩამოვთვალო მისი ტილოებიდან.

ჩემთვის დადგა „ჟამი უბნობისა“! და მინდა დადებითად შევაფასო მთელი მისი მხატვრული და საზოგადოებრივი მოღვაწეობა, რომელიც ნათელ კვალს დატოვებს ჩვენი ხალხების ცხოვრებაში.

გურამ ლორთქიფანიძე
საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, თსუ საპატიო პროფესორი, იუდაიკის კაბინეტის გამგე

სინამდვილეში ბათიაშვილი არის არა იმ 40-50 სტრიქონიანი პროპაგანდისტული ოპუსის ავტორი, არამედ შემქმნელი რომანებისა, პიესებისა, რომლებსაც მაღალი შეფასება მისცეს საკმაოდ ღირსეულმა მოღვაწეებმა საქართველოში, ისრაელსა, თუ სხვა ქვეყნებში. არ მინდა გავაგრძელო — ჩემზე ბევრი კარგი ინერება და მჯერა, კიდევ დაინერება. ხუხაშვილ-მამისთვალევი და კომპანია კი თავთავიანთი უსუსურობა რომ გადაფარონ, იმ 40-50 სტრიქონიანი ოპუსს აჩენებენ ქართველ ებრაელობას.

„რადიოს ყოფილი დიქტორი ქ-ნი თამარ მამისთვალევი-კეზერაშვილი, რომელსაც თურმე პირადი ოფიციალური მიწვევა მიუღია საქართველოს „ლტოლოგილთა და განსახლების მინისტრისგან“.

ტენდენციური გადაცემების ერთ-ერთი ფუძემდებელი რადიოში, სწორედ აღნიშნული ქალბატონი გახლდათ, რომელიც თავისი „მოღვაწეობის პერიოდში“ უსაზღვროდ აზვიადებდა ხოლმე მისთვის საინტერესო პიროვნებების და საკუთარი პერსონის მიღწევებს და აბსოლუტურად ჩქმალავდა ქართველ ებრაელთა სხვა ლიდერების დამსახურებას.

ამის დასადასტურებლად რაოდენ კარგი სამხილია ის წერილები, რომელიც მან დაწერა ან გამოაქვეყნა ბატონ შალომ დავითაშვილის, ან ან. განს. აბონ ციციანიშვილის წინააღმდეგ“.

„უკანასკნელი 30 წლის განმავლობაში, ენაზე კბილების დაჭერით ვიკავებდით თავს ამ დამსახურებული ქ-ნის კრიტიკისგან. მასთან მეგობრული პაექრობა არ შეიძლებოდა, მტრობას კი ქვრივ და მოხუც ქალთან არ ვაპირებდით.

დროის ამ ვრცელი პერიოდის განმავლობაში ბევრი მასალა დაგროვდა რედაქციაში, რომელიც მის სახეს არც ისე ნათელ ფერებში ხატავს, მაგრამ მაინც თავის შეკავებას ვამჯობინებდით ხოლმე, თვით ქ-ნი თამარის „მეგობრების“ დაჟინებული თხოვნითა თუ რჩევით. ვიდრე ამ ქ-ნმა საერთოდ არ აუშვა აფრები.

ჩვენ გავგაჩნია მისი არაერთი „მეგობრის“ აზრი ამ ქალბატონის პიროვნებაზე. მის ხასიათზე, ქცევაზე ან საქმიანობაზე კულისებს მიღმა. თუ არ გვაიძულებენ ბევრი ფაქტობრივი მასალის გამოქვეყნებისგან შე-

არა-რა სურვილი არა მაქვს მამისთვალევი სიტყვის გაგრძელებისა. იმას კი გაგაცნობ, ძვირფასო მკითხველო, ორიოდ კვირის წინათ ჩემს ელექტრონულ მისამართზე, თუ რა ტექსტი მივიღე უცნობისგან. თურმე აი, რას წერს ა. საპირი (სეფი-აშვილი) გაზეთ „ალიაში“ ამ ქალბატონზე. რატომ ვიშველიებ ა. საპირის ამონარიდს? მამისთვალევის ცხოვრებამ მის თვალწინ ჩაიარა. მან ჩემზე უკეთ იცის ვინ, რას, როგორ იქმოდა. უცნობს კი მადლობას მოვასხენებ ტექსტის მონოდებისათვის.

ვიკავებთ თავს. თუ ჩვენი პაექრობა საზოგადოებრივ ჩარჩოებში დარჩება და მის საზღვრებს არ გასცდება.

ხშირად ცდილობს ქ-ნი თამარი საზოგადოებრივი პლატფორმის გამოყენებას პირადი მიზნებისთვის, ახლო ნათესავებისთვის ან მასთან დაახლოებული პირებისთვის. ამასთანავე, ჩვენი აზრით, იშვიათად აკეთებს ამას უანგაროდ. (ამ სტატიის ფარგლებში საჭიროდ არ ვთვლით შესაფერისი არგუმენტების ან ფაქტების მოყვანას — თუმცა, სამწუხაროდ, ასეთები არსებობენ“).

შემდეგ ავტორი მიმართავს თ. მამისთვალევის: „თქვენ მეგობრობაზე საუბარი მაშინ დაიწყეთ, როცა საქართველომ ათასწიერი მედელები ააჟღარუნა და საპატიო ტიტულების დარიგება დაიწყო. მაშინ კი ყველას გაასწარით და აჯობეთ. იქნებ აგვიხსნათ თურით დაიმსახურეთ თქვენ ეს ჯილდო? რა გაუკეთეთ საქართველოს ან თვით ნამდვილ სამშობლო ისრაელს?“

ჩვენ გვწამს ქართველ ხალხთან ნამდვილი მეგობრობის, მხოლოდ არა მარტო ლამაზი სიტყვებით, არამედ საქმითა და თავგანწირვით. ჯერჯერობით თქვენს ქმედებაში არაფერი ასეთი არ შეგვიძინებია. თქვენ მხოლოდ ნაღდ მოგებაზე მიდებართ.

მაშინ დავიჯერებთ თქვენს სიტყვებს საქართველოს ნამდვილი საჭიროებები, რომ გქონდეთ გასიგრძელებული და მათი პრობლემების გადასაჭრელად იბრძოდეთ. სამწუხაროდ, თქვენ მხოლოდ სხვისი დათესილის ნაყოფს კრეფთ“.

გაზეთი „ალია საქართველოდან“, №2848, 28.6.07

ახლა კი ყურადღებას ვთხოვ საქართველოს ებრაელთა მსოფლიო კონგრესში გაგზავნილ წერილზე ხელმოწერ 23 ადამიანს (ცხადია, მხედველობაში არ მყავს ის 3-4 კაცი, ვინც ეს ცოდვილთა ამონაკენესი შეადგინა და ხელიც სიხარულით მოაწერა) — იმათაც, ვინც პატიოსან, წესიერ ადამიანად მეგულოვდა, იმათაც, ვინც თავისი ბიოგრაფიის, ცხოვრების წესის მიხედვით, ამგვარად არც ადრე მივიჩნევდი და არც დღეს მივიჩნევ.

ძალიან ცუდი როლი გერგოთ, ეს როლი ჯ. ხუხაშვილმა მოგაკუთვნათ. დღეს უკვე მნიშვნელობა არა აქვს ამ დღეში თქვენი სურვილით ჩავარდით, თუ ხუხაშვილმა ჩაგაგდოთ — ხუხაშვილი ვერ გაბედავდა, თუნდაც ყალბი ხელმოწერის გაკეთებას, თუ თქვენს შინაგან მზადყოფნას არ იგრძნობდა. თუ ძალიან ბევრ ადამიანს ეყო ღირსება და კაცობა (ხუხაშვილი კი ხელისმომწერთ ყველგან ეძებდა — ყველა თაობის ადამიანთა შორის), ეთქვა ცივი უარი ხუხაშვილისათვის, თქვენ რამ დაგაჩივავთ ასე, თქვენ რატომ ვერ დაიცავით თავი ცილისმწ-

ამებლურ ტექსტზე ხელისმომწერისაგან, სხვებმა შესძლეს თავის არიდება, ხუხაშვილმა ვერ გახვია ბინძურ ავანტიურაში, თქვენ?

როგორ მიეცით ხუხაშვილს უფლება თქვენი სახელით ჩირქი მოსცხოს ადამიანს! დღეს ზოგი თქვენგანი აცხადებს ხელი არ მომიწერია, წერილი არც მინახავსო, ეს მიზეზი, შესაძლოა, ზოგმა გაიზიაროს, ზოგმა — არად მიიჩნიოს, მაგრამ თქვენ უსათუოდ მოგინვეთ თავის მართლება შვილების, შვილიშვილების წინაშე. ჩემთვის კი თქვენც ისეთივე საბრალონი ხართ, როგორც ისინი, წინა საუკუნის 30-იან წლებში მეგობარზე, მეზობელზე, ნათესავზე ცილისმწამებლურ წერილებზე რომ აწერდა ხელს, რით განსხვავდებით იმათგან? არაფრით!

მაგრამ დღეს, 2011 წლის დასასრულს, მინდა განვაცხადო: ჩემის მხრივ, ყოველი თქვენგანისათვის მიპატიებია, მთავარია, ღმერთმა გაპატიოთ!

გურამ ბათიაშვილი

Главному Раввину Грузии Ариелу Левину

Уважаемый Рав!

Хочу сообщить следующее:
В письме, которая распространяется по всему миру, по всем еврейским организациям с подписями некоторых членов общины, говорится, что я в течение многих лет боролся с вами с целью переманить вас на свою сторону, чтобы свершат темные дела. Это письмо я вам прочел при телефонном разговоре и вы с ним знакомы.

Вы обязаны высказаться по этому поводу — подтвердить то чего пишут, или же отрицать. Мне казалось, что вы, как главный раввин, и без моей просьбы скажете правду — это ваша обязанность.

Так, боролся ли я с вами в течении многих лет, или же не боролся?

С уважением Гурам Батиашвили
15.03.2010

პატივისცემულ ბატონო გურამ!

თქვენს მიერ გამოგზავნილ წერილზე გასუსუბობთ, რომ არაა ჩემთვის ცნობილი ისეთი შემთხვევა, როდესაც თქვენ მე შემბრძოლებიხართ.

პატივისცემით: არიელ ლევინი
საქართველოს მთავარი რაბინი
7 აპრილი, 2010წ.

პროფესორ დავით ბააზოვს!

მსოფლიოს ქართველ ებრაელთა შორის, საერთაშორისო ებრაულ ორგანიზაციებში ვრცელდება პასკვილი ბ-ნ გურამ ბათიაშვილზე. მასში მოხმობილია შენი სიტყვები და გულისტკივილი იმის გამო, თითქოს გ. ბათიაშვილი ჩამოვიდა ისრაელში იმისათვის, რომ წაგართვას ადგილი სემ კონგრესში და ბათიაშვილი გტოვებს შემოსავლის — ხელფასის გარეშე.

გთხოვ დაადასტურო ხუხაშვილისათვის შენს მიერ ნათქვამი სიტყვები, ან უარყო იგი.

პატივისცემით: გურამ ბათიაშვილი
თებერვალი, 2010
პასუხი დღემდე არ არის

სამ კონგრესის ბენეფიკარული ღირამტორს ჯ. აპიაშვილს

მსოფლიოს ქართველ ებრაელთა შორის, საერთაშორისო ებრაულ ორგანიზაციებში ვრცელდება პასკვილი გურამ ბათიაშვილზე.

მასში მოხმობილია შენი სიტყვები, რომელიც გითქვამს ბ-ნ ხუხაშვილისთვის — უჯრა სავსე მაქვს გ. ბათიაშვილის მიერ ჩემზე დანერული ანონიმური წერილებითაო.

გთხოვ დაადასტურო, ან უარყო ეს ფაქტი. იმ შემთხვევაში, თუ დაადასტურებ, იმ „სავსე უჯრიდან“ წარმოადგინო გ. ბათიაშვილის მიერ შენზე დანერული სამი ანონიმური წერილი მაინც.

პატივისცემით გურამ ბათიაშვილი
თებერვალი, 2010
პასუხი დღემდე არ არის

რამინი და ფულიეცა იაკობაშვილები გამოხატავენ ღრმა მწუხარებას ძვირფასი ბიძის —
ალბერტ იაკობაშვილის
გარდაცვალების გამო და თანაგრძნობას უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

ია და გა ბენ დავიდები (ისრაელი), მადლენა და საშა ლიგერმანები (გერმანია), რეზო იაკობაშვილი (ისრაელი) გამოხატავენ ღრმა მწუხარებას ძვირფასი
ალბერტ იაკობაშვილის
გარდაცვალების გამო.

ალბერტ იაკობაშვილის ხსოვნას
აღარ არის ალბერტ იაკობაშვილი — 8 დეკემბერს ნიუ-იორკში მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა ეს ფრიად ღირსეული პიროვნება, ადამიანი, რომელიც თავისი ცხოვრების წესით, საქმიანობით სახელსა და პატივს მატებდა ქართველ ებრაელობას.

შემდეგ იგი ნიუ-იორკში გადასახლდა და იქაც დიდებული სახელი დაიგდო — ისევე სახელოვან ცხოვრებას ეწეოდა, როგორც ადრე.

მის სახელთან დაკავშირებულია არაერთი ღირსეული წამოწყება, რომელიც განამტკიცებდა, აღრმავებდა ქართულ-ებრაულ ურთიერთობას. სწორედ ამგვარი ადამიანები წერდნენ მრავალსაუკუნოვან ქართულ-ებრაულ ურთიერთობას.

მარადიული იყოს ალბერტ იაკობაშვილის ხსოვნა, მის ოჯახს კი ღრმა სამძიმარს ვუცხადებთ.

გურამ ბათიაშვილი.

გაზეთ „მენორას“ რედაქცია თანაგრძნობას უცხადებს თბილისის დიდი ბეთ ქნესეთის გამგეობის წევრს ბ-ნ სოსო აპიაშვილს ისრაელში ძმის —
რეზიელ აპიაშვილის
გარდაცვალების გამო.